

ACV
ASSOCIACIÓ
CULTURAL
VALLGORQUINA

Bon Nadal
i Felç
Any Nou

La Vall

*Reconeixement al senyor Jaume Mora
pels 41 anys com a president de l'ACV*

El cabirol
Espai de natura i lleure

**ÀREA DE PÍCNIC I
BARBACOES**

Crta C - 61 km. 9 Vallgorguina
Tel: 659 791 053

anunciat a

La Vall

Alguer
LIBRES
D7

Alguersuari, 7
08470 Sant Celoni
Tel. 93 848 52 04
llibres@alguerset.com
www.alguerset.com

Braseria
**El Paller de
Can Pradell**

Vallgorguina
Tel. 606 009 884
Tel. 696 055 234 (Paco)

VALLGAEC, S.L.
Instal·lació Gas • Aigua
Electricitat • Calefacció
Climatització

C/ Montseny, 13 · 08471 Vallgorguina (BCN)
Tel. 93 867 87 48 · Mòbil: 610 861 637 · vallgaec@vallgaec.es

**FUSTERIA
MORA**

Villa Teresa s/n
08471 Vallgorguina
fusteriamora@gmail.com

Ernest 93 867 94 23
Salvador 93 867 91 16
Mòb. taller 666 267 657

**Hípica
Merendero
Can Virgili**

TEL. 93 867 92 82 • 08471 VALLGORGUINA

**EXCAVACIONS
TONI COSTA, S.L.**

c/Turó de Morau, 218
17404 Riells i Viabrea

Tel. 689 734 041 • Oficina: 616 525 934
tonicoto@hotmail.es
www.facebook.com/tonicosta.excavacions

pigmenta

PINTURA I INTERIORISME

c. Germà Emilià, 45
08470 Sant Celoni (Barcelona)
Ibàn González Hermoso - 678 512 901
pigmentadecodisseny@gmail.com

PINTURA INDUSTRIAL
PARTICULARS
STANDS
DECORACIÓ
INTERIORISME
ROTULACIÓ
REHABILITACIÓ DE
FAÇANES I INTERIORS

Instal-mant
Lampistes S.L.

* MANTENIMENT INDUSTRIAL I DOMESTIC
* PRESIÒNICA
* AUTOMATISME

Instal·lador autoritzat
amb llum, aigua, calefacció,
aire condicionat,
plaques solars i gas.

Ctra. Nova, 45 - M. 670 40 32 47 - 08471 VALLGORGUINA
instalment1@gmail.com

Restaurant

La Font

La Font de Can Morau

al mig de la natura

- Gran assortit d'arrossos
- Peix i marisc fresc
- Carns a la brasa
- Postres casolans d'elaboració pròpia
- Àmplia carta de vins

tel. 93 867 90 73
Camí de Can Botil s/n
08470-VALLGORGUINA

CONSTRUCCIONS TORRAS

Gabriel Torras Barri

Camí Camp de futbol, s/n
08471 VALLGORGUINA
M. 677 472 361
T. 93 867 90 77

gabrieltorras@hotmail.com

INDEX

Editorial, JUNTA DE L'ACV.	4
Tot recordant Albert Llanas un dels pares de la premsa satírica catalana, JOAN PORTALS	6
Fira del Bosc i la Pagesia, FRANCISCO TORRALBA.	8
Presentació d'un tríptic del dolmen Pedra Gentil, JAUME MORA	14
Breu història del dolmen Pedra Gentil de Vallgorguina, ACV	15
Notícies necrològiques, MONTSERRAT PALOMÉ	16
Presentació del llibre " Els termes del municipi de Vallgorguina" , FRANCISCO TORRALBA.	17
Descripció de tots els termes de Vallgorguina, JAUME MORA	18
La modificació del codi penal, TESSA BARLO	19
Masias i Cases de Vallgorguina: Cal Coixet, JAUME MORA	20
Plantes entre la tardor i l'hivern, SUSANNA ARJALAGUER	21
Informació meteorològica, ACV	22
Exposició d'objectes de fusta treballats amb torn, ANTONI PALOMÉ.	23
Dites antigues i la construcció de la saviesa, JOAN MANEM RIERA	24
Concert de Nadal, FRANCISCO TORRALBA	25
Elisava una misteriosa artista medieval, AGNÈS ROTLLER.	26
Crònica esportiva, LLUÍS REVERTER	27
Imatges antigues, ACV.	29

Edició:	Associació Cultural Vallgorguina. Baixos de la Rectoria (plaça de la Vila, 2. 08471 Vallgorguina) www.acvvallgorguina.org - acvvallgorguina@gmail.com
Consell de redacció:	Jaume Mora, Lluís Reverter i Francisco Torralba
Maquetació:	Francisco Torralba
Imatge de la portada	Francisco Torralba
Impressió:	Area Local&Maes Gràfiques (Avda.Fortalesa, 14-17450 Hostalric-Girona)
ISSN:	1139-6180
Dipòsit Legal:	B-31.949-1981
Tiratge:	300 exemplars
Preu de venda:	2,50 €

Els articles publicats a *La Vall* expressen només l'opinió dels seus autors.
Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquesta publicació sense citar la seva procedència.

AQUESTA REVISTA HA ESTAT GUARDONADA AMB EL 5È PREMI AMADOR GARRELL I ALSINA, 1997

Adscrita a la

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

Editorial

Fa 41 anys que va néixer l'embrió de l'ACV. Els seus fundadors tenien un esbós del projecte, però aquest ha crescut al llarg d'aquest període amb la col·laboració de molta gent. Als socis que han aportat el finançament de les activitats, a tots els vallgorguinencs o forans que han col·laborat, poc o molt, tota aportació ha sumat i a les diferents juntes, les quals amb els recursos disponibles van engegar projectes que han fet créixer a l'ACV. A tots se'ls hauria de fer un reconeixement, però al llarg d'aquest període la tasca del nostre president ha estat diferencial.

El cos humà és una màquina amb òrgans que contribueixen al seu funcionament en activitats diferents i vitals, però n'hi ha un que està en funcionament constant i activa a la resta: és el cor.

El senyor Jaume Mora és el cor de l'activitat de l'ACV i qui durant aquests anys ha impulsat a les diferents juntes. I així ha estat reconegut per l'Ajuntament que li ha lliurat una placa commemorativa pels 41 anys de l'ACV i en les intervencions de tres membres de l'actual Junta, la senyora Montse Palomé, la senyora Roser Obach i el senyor Francisco Torralba.

Tots van reconèixer l'aportació constant del senyor Jaume Mora i tots vam compartir que sense ell segurament no s'hauria arribat a aquesta efemèride.

Molts han contribuït al creixement de l'ACV, però el reconeixement singularitzat en la seva persona el passat dia 26 de novembre, des de la Junta de l'ACV creiem que no només és just, sinó també totalment merescut.

Junta de l'ACV

ENVASOS DE BRIC, PLÀSTIC I METALL, AL GROC I LAVALL!

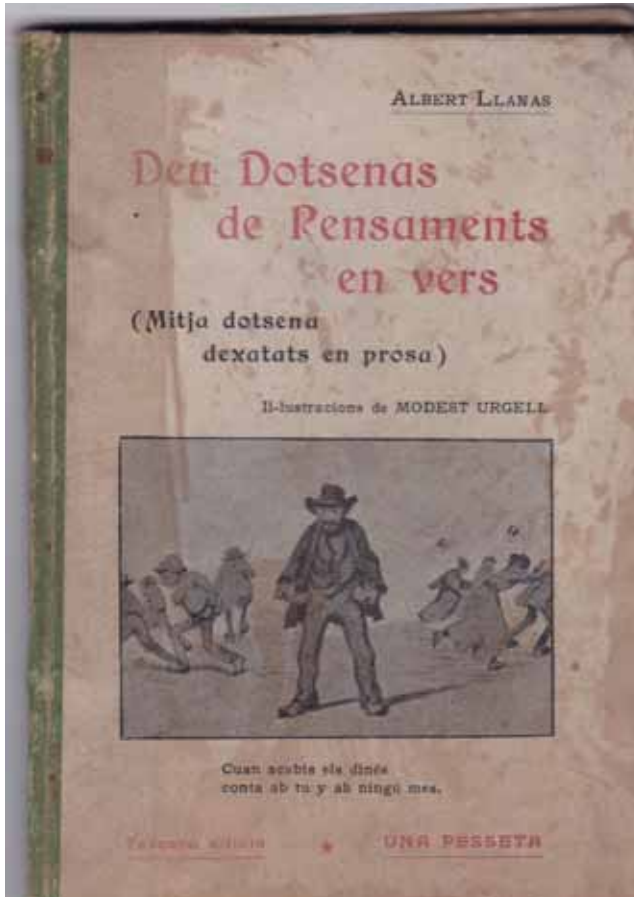

10 ANYS DESPRÉS, RECICLEM MÉS!

L'ENVAS, ON VAS? FA 10 ANYS! DES DE LLAVORS, CADA DIA SOM MÉS LES PERSONES QUE RECICLEM ELS ENVASOS DE BRIC, PLÀSTIC I METALL AL CONTENIDOR GROC O AMB EL

PORTA A PORTA PER AVANÇAR CAP A UNA ECONOMIA CIRCULAR. PERÒ ENCARA PODEM FER I SER-NE MOLTES MÉS. HUMANS, EL FUTUR DEL PLANETA ÉS A LES NOSTRES MANS!

Tot recordant Albert Llanas, un dels pares de la premsa satírica catalana

Albert de Sicília Llanas i Castells, comediògraf i periodista que signava els seus treballs com a Albert Llanas o amb el pseudònim de Robert Sanall, va néixer a Barcelona l'any 1841, i va ser una personalitat important a la seva època amb una considerable influència en la literatura, la política i els moviments socials que tenien lloc a Catalunya a la segona meitat del segle XIX.

De jove va tenir notables inquietuds polítiques, unes inquietuds que l'any 1866 el van portar inclús a fundar un partit d'idees republicanes el qual, sense l'esperada ajuda del general Prim, va fracassar i els seus dirigents es van haver d'exiliar a França, entre ells Llanas qui es va estar a París fins a la Revolució de 1868 que va

destronar a Isabel II i li va permetre tornar a Barcelona.

Proclamada la República l'any 1873, va ser nomenat Inspector del Timbre, un càrrec secundari que exercí durant pocs mesos. En accedir a la Presidència el seu amic Francesc Pi Margall li va oferir ser governador civil de Madrid, càrrec que no va acceptar i des d'aleshores es va mantenir al marge de qualsevol càrrec públic i es va continuar dedicant plenament a la seva activitat com a periodista i comediògraf.

Ja l'any 1865 havia estat el fundador de la revista *Un tros de paper*, en la qual van

col·laborar nombrosos escriptors i dibuixants d'aquell temps. També va publicar articles a *La Veu de Catalunya* i més endavant va ser autor de comèdies que es van estrenar a Barcelona als teatres Principal, Romea i Novetats, així com al Cercle Artístic. Entre aquestes comèdies, algunes van tenir notable èxit de públic com, per exemple, *Veste'n Anton o Don Gonçal o l'orgull del gec*. Entre les seves tasques relacionades amb el món del teatre cal destacar també que durant un temps es va fer càrrec del teatre Principal, en el qual es representaven principalment obres en català.

L'any 1896 va publicar la seva obra potser més coneguda que va titular *Deu dotzenes de pensaments en vers (mitja dotzena deixatats en prosa)* i de la qual tinc la sort de conservar un exemplar de la seva tercera edició, amb il·lustracions de Modest Urgell.

Per conèixer el tarannà humorístic del personatge protagonista d'aquest article, em permeto reproduir aquí, a títol d'exemple, alguns d'aquests pensaments, adaptant el seu lèxic a les normes ortogràfiques vigents.

*Quan acabis els diners/ compta amb tu i amb ningú més.
 La salut del nostre cos,/ quan la gastem a l'engròs,/ un cop la tenim perduda/
 l'hem de comprar a la menuda.
 Quan no t'ho demani el cos/ no hi fiquis ni un gra d'arròs.
 Amagant la por a la gent/ tots et prendran per valent.
 Per travessar la riera,/ més amunt o més avall,/ trobaràs una passera.
 Si tens la hisenda a l'Havana,/ i t'estàs a Barcelona/ tot sovint passaràs gana.
 Perquè et surtin bé les feines/ has de tenir bones eines.
 El que fa senyor al senyor/ no son pas els seus diners/ és la seva educació.
 Tant per anar amunt com avall,/ s'hi va molt millor a cavall.
 Si no tens aigua al jardí/ no hi plantis res/ creu-me a mi.
 Una cosa és endreçar/ i altra cosa entaforar.
 Perquè no es tracta amb el sol,/ fa mala cara el mussol.
 Dels teus deutes el lloguer/ paga sempre lo primer.
 No hi ha res tant divertit,/ com passar la nit al llit.
 El que sap de viatjar,/ porta el seu fato a la mà.
 Prendre-ho tot amb paciència/ potser és la millor ciència.
 Al metge i a l'advocat/ digue'ls-hi sempre la veritat.
 D'enganyar amb certa gràcia/ ara en diuen diplomàcia.*

*No t'arrisquis a dir blat/ fins que el pa t'hagis menjat.
 No hi ha res tant exposat/ com un boig dalt d'un terrat.
 Pensa abans de pledejar/ que els jutges tot lo més/ sentencien a pagar/ però no
 a tenir diners.*

Per acabar el seu recull de pensaments en vers, dels quals els anteriors en són només una mostra, Llanas en desenvolupa en prosa mitja dotzena tot explicant-ne el sentit i les seves idees al respecte.

Després d'una vida dedicada al periodisme i al teatre, Albert Llanas va morir a Barcelona el 10 de desembre de l'any 1915, havent restat més de mig any al llit a conseqüència d'una caiguda. Durant aquest temps no va perdre, però, el seu humor, un humor que poca estona abans de morir el va dur a acomiadar-se d'ell mateix, tot agafant-se les mans i amb una forta estreta de comiat, pronunciar les seves darreres paraules: *Passi-ho bé, senyor Llanas.*

El seu enterrament va tenir lloc, dos dies després, a l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona, cerimònia a la qual va assistir Santiago Rusiñol qui li va dedicar una glossa, tot recordant la seva llarga amistat.

Joan Portals Martí

Fira del Bosc i la Pagesia

Integrans de la parada del Caliu El Dolmen on s'elabora l'escudella de pagès, un plat clàssic de la Fira del Bosc durant XXVI edicions

Les ganes de sortir i un temps esplèndid com aliat han contribuït al fet que la Fira del Bosc i la Pagesia hagi superat l'assistència de l'any passat i que retornem a xifres similars d'abans de la pandèmia. L'organització calcula 10.000 assistents i de nou Vallgorguina s'ha col·lapsat

Cercavila dels gegants Bernat i Elionor per la Fira del Bosc

amb l'aflluència de cotxes i visitants com si fos una gran ciutat durant dos dies.

El nombre de parades s'ha incrementat i omplien la carretera nova des de l'entrada del poble fins al final amb una gran diversitat de productes artesans i de proximitat com embotits, varietats de pans, formatges, olives, pastisseria. Parades d'artesans amb demostracions d'oficis antics com ferreters,

cistellers, picapedrers. i una oferta gastronòmica variada on es podia degustar carn argentina, pizza, hamburgueses, fränkfurts, botifarres, creps dolces i salades i completada amb l'oferta de menús dels establiments del poble i l'escudella tradicional que preparen des del Casal Caliu el Dolmen que ja és un clàssic de la Fira del Bosc.

Els més petits van poder gaudir d'un espai amb diversos llocs i joguines tradicionals molt allunyats dels tecnològics, activitats com les bombolles de sabó gegants, passejades en burro que podien compartir amb la família i una oferta variada d'espectacles o activitats, tant per grans o petits, com l'actuació de la Coral de Gòspel El Caliu, juntament amb altres de diverses localitats dins del grup Connectats, les actuacions de dos mags, cercavila amb la cobla Tres Quartans de Déu, teatre infantil amb el carro de les trementinaires o la sortida dels nostres gegants Bernat i Elionor acompanyats de les cuques.

Tallers de barret de ganxet, destil·lació de plantes, o farmaciola i un espai dedicat al bosc amb l'actuació dels aizkolaris tallant troncs amb destral i un grup esculpint amb motoserres figures de fusta.

A la seu de l'ACV es va presentar el llibre "Els termes del municipi de Vallgorguina" del senyor Jaume Mora amb la col·laboració de Jaume Balagué, M. Josep Serra i Joan Mora, els dibuixos del Dolmen de Vallgorguina fets per Ferran Llistosella als anys 80 i recollits per un tríptic especial, així com l'exposició d'Antoni Palomé.

Una oferta variada que ha fet gaudir als assistents i que consolida aquesta fira com una de les activitats culturals més important del poble pel seu impacte global i que ens ha fet oblidar les dues edicions tancades per la Covid i la sensació positiva que la normalitat ha retornat.

Francisco Torralba

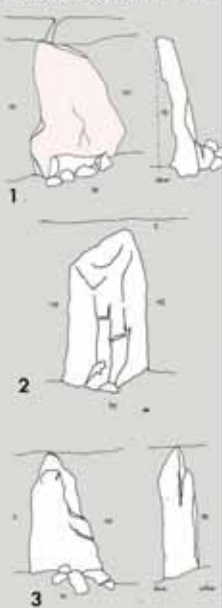

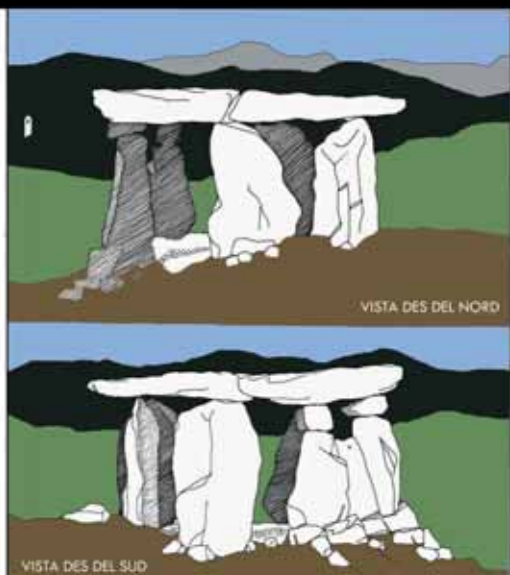

Presentació d'un tríptic del dolmen Pedra Gentil

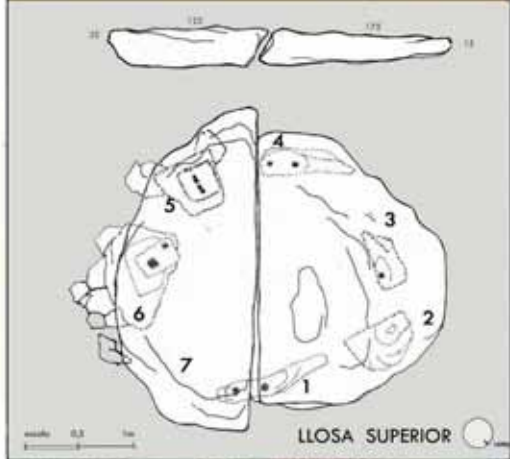
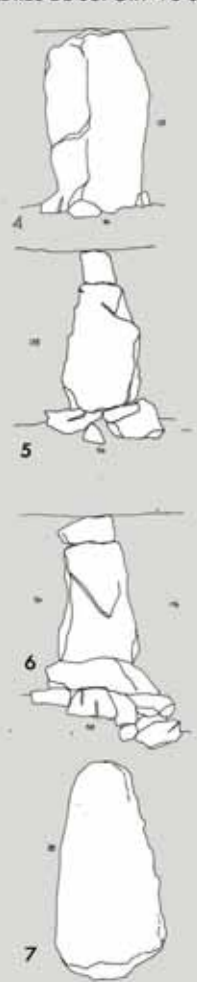
PEDRES DE SUPORT 1-2-3

AIXECAMENT ANY 1981

PEDRES DE SUPORT 4-5-6-7

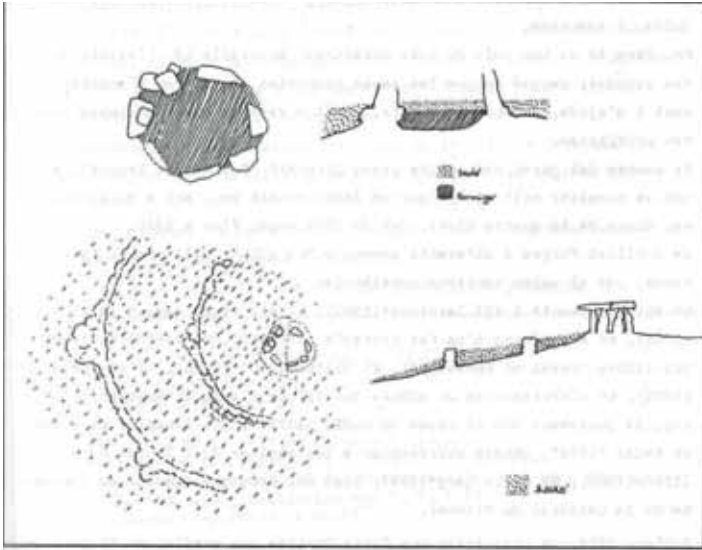

DOLMEN "PEDRA GENTIL"
VALLGORGUINA

ACV
ASSOCIACIÓ CULTURAL VALLGORGUINA

El passat dia 26 de novembre, en el marc de la Fira del Bosc i la Pagesia, es va presentar aquest tríptic del nostre dolmen. L'any 1983, l'arquitecte Ferran Llistosella va fer un projecte per a presentar-lo a la Generalitat de Catalunya i poder consolidar el nostre dolmen.

Un dels dibuixos del projecte original

ara en Ferran n'ha fet un muntatge que omplen una part del tríptic, i des de l'Associació hem fet un petit recull de la història que sabem del nostre dolmen i hem omplert l'altra banda del tríptic, i s'ha publicat amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vallgorguina.

L'any 1987 des de l'Associació es va fer un grup de gent del nostre poble per a poder consolidar el dolmen, fent uns murs de pedra a un costat perquè els suports de la Pedra Gentil estaven en perill de caure. Feia poc n'havia caigut un daltabaix de la muntanya i una de les feines que va fer aquest grup va ser posar-lo al seu lloc d'origen, gràcies al tractor d'en Martí Mas que ens va estirar la pedra fins al costat del dolmen.

Totes les persones que vulguin un d'aquests tríptics, el poden trobar a l'Ajuntament, al Museu i l'Associació.

Jaume Mora

Breu història del dolmen Pedra Gentil de Vallgorguina

El dolmen Pedra Gentil està situat sobre un petit turó a prop del Pla d'en Duran, on hi passa el camí del Corredor. L'accés principal per arribar-hi és a la carretera d'Arenys de Mar a Sant Celoni, km 13,300, travessant la riera de Vallgorguina pel Pont d'en Pradell. El recorregut es pot fer a peu, per la drecera de Llevant, amb bicicleta o amb cotxe.

El dolmen està constituït per set suports formats per pedres granítiques del lloc i una llosa superior de forma circular, que està partida en dos trossos.

Se'n sap molt poc de la història d'aquesta estructura funerària, perquè mai s'hi han fet excavacions. Antigament també se l'havia conegut com la Pedra Gelada.

Segons l'arqueòleg Ricard Pascual i Guasch, que va estar molts anys vinculat a Vallgorguina, aquest dolmen és del període neolític (3000/2500 a. de C.)

La notícia escrita més antiga que es coneix és de l'any 1878, quan el Centre Artístic d'Olot va emetre un informe signat per Josep Saderra i Joaquim Vayreda i Vila sobre la restauració del dolmen de l'any 1855 feta per en Josep Pradell i Cuch, home il·lustrat, que va consistir en la recol·locació de la part trencada de la llosa superior que estava tirada a terra. Segons la publicació del Centre Històric d'Olot i el llibre "Historia del Ampurdán" de l'autor Pella Forgas, la restauració va ser molt rigorosa i amb assessorament d'experts en arqueologia, cosa que va representar una gran despesa.

L'any 1987 l'Associació Cultural Vallgorguina va presentar un informe a la Generalitat de Catalunya, realitzat per l'arquitecte Ferran Llistosella i Vidal, per tal de consolidar l'entorn del dolmen.

L'Associació, junt amb un grup de gent del poble, va construir uns murets perimetrals per contenir les terres i evitar l'erosió. També es va col·locar al seu lloc original una de les pedres de suport que havia caigut feia temps.

L'any 1998 l'Ajuntament de Vallgorguina va aprovar un projecte amb el Servei de Parcs de la Diputació per condicionar l'entorn i el nou camí d'accés.

L'any 2016 el Servei de Parcs de la Diputació va signar un conveni amb l'Obra Social "la Caixa" per tal de mantenir els treballs de consolidació de l'entorn, delimitant l'accés a un corriol senyalitzat.

Durant el passat segle XX diversos autors van escriure sobre el dolmen Pedra Gentil o en van fer referència en els seus treballs.

Des de l'antiguitat s'ha relacionat el dolmen amb la bruixeria. Existeixen diverses llegendes, la més coneguda és la que recull el llibre "Iluro" de Josep Mª Pellicer i Pagès de l'any 1878. També en parla Joan Amades en el seu "Costumari català" i molts altres autors.

En l'actualitat el dolmen Pedra Gentil encara és un punt de referència pels col·lectius que practiquen la màgia negra. Cal recordar la concentració que hi va haver pels vols dels anys 80 del segle passat, que va col·lapsar tot el poble i també les carreteres de l'entorn.

ACV

NOTÍCIES NECROLÒGIQUES, per Montserrat Palomé

Xavier Parcerisas Jansana, va morir a l'Hospitalet de Llobregat el dia 18 de novembre de 2022 a l'edat de 90 anys. El senyor Parcerisas estava molt vinculat a Vallgorguina on va estiuejar 56 anys. Va col·laborar i participar en diferents activitats, sobretot esportives. Durant anys va fer d'àrbitre al C.F. Vallgorguina.

Ens ha deixat una bona persona.

Francesca Terradas Pou, la Paquita de Can Vilar ha mort el dia 2 de desembre a Arenys de Mar. Els seus familiars ho participen als qui l'han estimat i a tothom que la coneixia.

Descansin en pau

Presentació del llibre “Els termes del municipi de Vallgorguina” de Jaume Mora

El senyor Joan Mora, alcalde de Vallgorguina i el senyor Jaume Mora, presentant el llibre “Els termes del municipi de Vallgorguina” a la seu de l’ Associació Cultural

El passat 26 de novembre es va presentar el llibre, “Els termes del municipi de Vallgorguina”. L’autor principal el senyor Jaume Mora va comentar en la seva intervenció que tot va començar per unes fotos que tenim a l’arxiu de l’ACV. Era una pedra del terme del Pla de la Creu del Trull de tres cares i tenia gravada els noms de *El Far, Vilalba i Vallgorguina*. Aquestes fotos li van fer pensar que seria interessant tenir una fitxa de tots els termes del nostre poble. Ho va comentar amb el senyor Jaume Balagué, el qual va instal·lar el programa Oruxmaps i tota la línia del nostre poble. La idea inicial era només recollir una part d’informació, però el material trobat ha permès fer un llibre.

Va agrair la col·laboració del senyor Antoni Palomé que abans de morir li va facilitar molta informació, atès el coneixement que tenia del territori i del bosc.

Els llocs sense fites localitzats se’ls ha posat una gravant les inicials amb pedres trobades al bosc. Ha estat possible gràcies a la col·laboració de l’Institut Cartogràfic de Catalunya.

Va insistir que aquest llibre no és individual, sinó coral i no hauria estat possible sense al suport del senyor Jaume Balaguer i la senyora M. Josep Serra que han treballat la part informàtica i també del seu germà, el senyor Joan Mora que ha marcat les fites en el mapa.

Per finalitzar va recordar als assistents que la informació del llibre també es podia consultar a la web de l’ACV, acvvallgorguina.org en l’apartat de toponímia.

Francisco Torralba

Descripció de tots els termes de Vallgorguina

El terme municipal de Vallgorguina té 22,1 quilòmetres quadrats, per tant, és una extensió força gran que està delimitada amb fites que marquen la seva separació amb altres pobles del nostre entorn.

En línies generals la línia de terme comença des de Vilalba Sasserra on conflueixen 4 pobles i va per la riera de Trenta Passes fins al polígon el Molinot, i d'aquí puja pel torrent d'Agrafull, can Puigvert, anant cap al Replà, Turó de la Vaca, Puig Castell, cal Teró, can Xic Nanes, can Felip, Solella d'en Mora, Plana d'en Mora, can Gras de la Muntanya i Pla de can Gras on hi ha un altre terme que parteix tres pobles. Des d'aquest passa per Coll Senís fins a arribar al terme Gros del Pla de les Jeies que també parteix tres pobles. Llavors segueix cap a Collsacreu, cap a Parent Rost, la pujada dels bous, la Casa Nova i arribar al Pi de Buac on hi ha un terme de tres pobles. Segueix cap al Pla de la Creu del Trull on hi ha un altre terme de tres pobles, i d'aquí baixa per la carena del Trull, el Terme Gros, la Serra de can Benet, el Repetidor de Vilalba, la urbanització Canadà Park fins a arribar altre cop al terme de quatre pobles de Vilalba Sasserra.

La primera delimitació del terme va ser feta l'any 1889 per Instituto Geográfico Nacional, i entre els anys 1918-19 i 22 es va tornar a fer de nou. L'any 1964 hi va haver un problema perquè Arenys de Munt deia que una bona part del nostre terme era de la seva propietat i es va tornar a delimitar des del Pi de Buac fins a Coll Senís per arreglar-ho. L'any 2009 l'institut Cartogràfic de Catalunya que ja tenia les competències, en fa una delimitació amb plànols i fotos i l'any 2012, es van posar els 4 termes a Vilalba Sasserra, entre Santa Maria de Palautordera i Vallgorguina. L'any 2020 i 2021, l'institut Cartogràfic va passar a fer una part del terme per tornar a marcar els punts, que, coincideixen amb els que jo he fet.

Per fer tot aquest recull, hi ha participat diferents persones. Jo he fet la feina de camp, en Jaume Balagué i la seva Sra. M. Josep Serra, han treballat la part informàtica i, en Joan Mora, ha preparat el plànol amb la situació dels termes.

Amb l'ajuda del mòbil i el programa OruxMaps a través del mapa de Vallgorguina i la seva línia de terme, he anat seguit per on passa aquesta línia i he anat trobant les fites. Cal dir que a vegades ha costat una mica, però coincideixen quasi sempre els punts marcats per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, l'any 2012, potser aquest recull és més ampli, ja que hi he fet sortir tots els termes, que delimiten el poble, encara que siguin de propietat.

Podreu veure diferents dades del terme, situació amb un nom sobre el mapa. He volgut que cada fita tingués un nom d'on està situada, si és una carena, un sot, un pla, un turó, o com es coneix aquell indret on és situat, si ho sabem.

També hi ha les coordenades, les mides de la fita, les inicials que hi poden sortir, gravades, l'altitud sobre el nivell del mar, i els propietaris de les terres. Jo hi he posat

una numeració correlativa des d'on he començat fins on s'acaba. En total hi ha 120 fites que van seguint la línia de terme del poble, i encara en alguns llocs n'he deixat algunes de propietat per considerar que eren molt juntes.

Aquest recull només pretén ser una recopilació de totes les fites on el nostre terme delimita amb els pobles veïns, i saber-ne totes les dades de situació, fotografies, i coordenades GPS de cada fita.

Jaume Mora

La modificació del codi penal

En l'última modificació del govern espanyol del codi penal, si bé han suprimit els sis articles referents al delictes de sedició, han redefinit els punts on es tracta els delictes d'ordres públics. Aquests són els punts: 1- Obstaculitzar vies públiques. 2- Envair edificis o instal·lacions públiques. Aquests dos punts seran castigats amb penes de presó de sis mesos a tres anys. I augmenta el càstig si el delictes es comet amb "multitud" de tres a cinc anys de presó. Però no acaba aquí, si qui intervé és una autoritat la presó s'eleva de sis a vuit anys. Queda prou clar que la redefinició dels desordres públics "criminalitza" l'activisme polític al carrer. Quan la pena mínima puja a tres anys, ningú podrà evitar la presó que ara és de dos anys. Aquesta reforma ha estat pactada pel PSOE, PODEM i amb l'aval d'ERC.

La majoria de represaliats que hi ha a Catalunya és pel delictes de desordres públics, la supressió del delictes de sedició, però, no els afecta i si els pot agreujar les penes per desordres. Així i tot, es valora molt positivament la supressió d'un delictes tan arcaic com el de la sedició, que data de l'any 1822 i que només s'ha aplicat un cop, amb la sentència del tribunal suprem amb els líders independentistes catalans.

Aquesta reforma és un perill per les futures protestes i altres drets fonamentals dintre d'una democràcia. Manifestacions per la defensa de l'habitatge, per dissidència política i fins i tot vagues laborals es podrien veure afectats per la reforma. A més la incorporació de l'element "intimidació" en els desordres públics, és preocupant, perquè és molt subjectiu i la intimidació en una protesta, fins ara, era un dret. Tot indica que la reforma pretén frenar i castigar al moviment independentista i de passada qualsevol causa de protesta en altres àmbits. Directament és un atemptat contra els drets bàsics.

Els firmats i ERC diuen que aquesta reforma s'ajusta a la legislació que tenen als països europeus. El cert és que a la majoria de juristes i per suposats al ciutadà, li ha deixat un gust molt amargat a la boca. Com sempre la manca de descripció de conceptes claus com violència i intimidació, deixen la porta oberta a un mal ús del dret penal.

Tessa Barlo

50

CASES I MASIES DE VALLGORGUINA

Cal Coixet

Cal Coixet : **Jaume Mora**

Situació: És al costat del camí del veïnat de Cal Cucut i també del Pla de Vidal, i la casa de can Planells. Té el núm. 25 i és del quarter 1.

Descripció: Era una masia de planta rectangular, amb planta baixa pis i teulada a doble vessant. Va estar rehabilitada i ampliada amb unes golfes a la part central de la casa. L'any 1860 en el Nomenclàtor de la província de Barcelona, trobem catalogada cal Coxet com una casa de pagès, i tenia el núm. 25.

Història: Hi havia viscut l'Andreu Roura Cot i la Josepa Martori Rocosa, amb els seus fills Miquel Dolors i Maria. En Miquel es va casar amb la Clotilde Gras Castella, i van tenir un fill, en Ramon, que es va casar amb la Quimeta Salicrú Tarrides, i van tenir dues filles Pilar i Montserrat.

En època de la Josepa Martori, aquesta gent tenien carros i cavalls i havien fet transport de llenyes. En Ramon va treballar força anys a les serres de l'Esteve Travesa. Tenien les terres davant de la casa i les podien regar amb l'aigua de la Riera de Coll Senís per mitjà d'una resclosa que també hi regava la gent de cal Ros.

La família d'en Ramon i la Quimeta l'any 1960 van deixar la casa i van llogar Can Martori del Veïnat de la Poca Farina. La Quimeta una temporada va vendre peix, feia una parada davant de Cal Sabater. En Ramon havia estat portador del Sant Crist, i representant de la Falange a Vallgorguina.

La casa havia estat propietat del Sr. Miquel Domènech Alguersuari, del Sr. Francesc Bellmunt Pitarchs i d'en Jaume Blanch Casas que la va comprar l'any 1952. L'any 1970-71 va ser comprada per dues famílies, la d'en Lluís Paniello Suarà i Carme Salinas Vigo, i la de Josep Salinas Vigo i M. Rosa García Maduell, que des de llavors hi venen a estiuajar

Bibliografia: Revista La Vall, Arxiu documental de l'Associació, recull oral, Garcia-Pey, Enric.

Vallgorguina. Recull de noms antics i moderns. Vallgorguina any 1999: Associació Cultural Vallgorguina. Portals i Martí, Joan. Vallgorguina la vall, la parròquia, el poble una llarga història, any 2011.

Plantes entre tardor i hivern

Aquest any el que teníem en l'imaginari com "tardor" l'hem viscut curta, hem fet un salt un xic ràpid entre la calor de l'estiu cap al fred d'aquesta estació. Ens apropem al solstici sense la quantitat de pluja i humitat que les nostres plantes vallgorguinenques esperaven.

Per altra banda, algunes altres han vist el seu cicle vital més allargat. Adaptació i resiliència vegetal!

Avui us parlaré de tres plantes que trobarem pels voltants de la Font del Forn. Dues són silvestres, la menta peluda per beure-la en infusió i el melic de Venus per menjar-la. La tercera, cultivada, per gaudir del seu aroma que ens transportarà directament al solstici d'hivern i les dates nadalzenques, l'abet.

La MENTA PELUDA (*Mentha suaveolens*) ens recorda el valor de l'instant, de viure el moment "aquí – ara". Per gaudir de les seves propietats organolèptiques i medicinals que conté la fulla, vol ser preparada fresca, mai seca. Collir-la i preparar-la en infusió. Col·labora amb el sistema digestiu per ajudar-nos a pair bé. Potencia les funcions hepàtiques. De seguida que faci més fred es replagarà fins

dies més càlids.

EL MELIC DE VENUS (*Umbilicus rupestris*), també anomenada barrerets o herba de melic, és bona per posar-la a l'amanida o per a la base de petits canapès.

Quan hi ha humitat i temperatures no massa fredes està en el seu millor moment.

La fulla conté substàncies mucilaginoses (com un gel), per això la podem fer servir tòpicament per

suavitzar la pell irritada. Aquest efecte també el fa sobre les mucoses digestives.

L'AVET (*Abies alba*), perseverant, ens protegeix durant tot l'any. Amb les seves fulles podem fer bafs i respirar el seu aroma que ens descongestionarà els pulmons. A l'estiu amb les seves pinyes preparem un deliciós xarop balsàmic. I per aquestes festes podem fer una corona d'advent ben aromàtica.

Gaudiu de la Natura que ens ofereix recursos per cuidar la nostra Salut! Sempre, però, amb respecte, amb sentit comú per a no fer malbé l'entorn.

Bon solstici!!!!

Susanna Arjalaguer
Llicenciada en biologia. Postgraduada en
Dietètica i Nutrició.

Estació meteorològica de Vallgorguina Mes de novembre 2022

DIA	MÀX.	MÍN.	DIA	MÀX.	MÍN.
1	27,1	8	17	22,4	9,6
2	23,9	9,5	18	15,6	5,5
3	24,7	9,9	19	12,9	3,1
4	23,9	8,4	20	15,4	-1,6
5	24,3	11,2	21	14,9	3,3
6	19,7	11,1	22	13,3	5,2
7	19,9	10,7	23	19,8	6,5
8	21,7	8,9	24	16,8	4,7
9	22,6	10,9	25	17,9	2,4
10	18,8	7,4	26	13,3	-0,4
11	21	6,9	27	16,1	-0,4
12	22,6	10,6	28	12,8	1,9
13	20,6	8,3	29	13,9	-0,4
14	21,8	8	30	13,6	-0,4
15	21,1	11,3			
16	19,5	10,6			

Temperatura màxima i mínima del mes de novembre, 27,1 i -1,6

Aigua caiguda a Vallgorguina durant el mes de novembre 23,4 mm. (L/m²)

Tornem a tenir dades meteorològiques de la nostra estació. Esperem que no ens torni a malmetre, ja que han passat uns mesos sense poder oferir cap dada.

Exposició d'objectes de fusta treballats amb torn

De vegades d'un tros de fusta en podem fer mil coses i així és com l'Antoni Palomé amb el seu torn, pot fer diferents objectes amb moltes formes i utilitats.

Treballa amb diversos tipus de fusta: la d'acàcia, de roure, de pi, de castanyer, d'alzina... Combina la fusta amb resina, la torneja, la treballa i el resultat són peces úniques, diferents i originals.

Aquesta exposició és una mostra d'artesanía d'objectes de decoració autèntics.

Mare de Déu Senyor! va ser la meva exclamació, quant la Montse Palomé, em va demanar d'escriure una ressenya sobre la meva afició tardana de "Torner". Va ser una exclamació de terror, doncs em costa d'escriure i més sobre la meva persona.

En primer lloc he de aclarir que no soc Torner, doncs aquest es un ofici que requereix dels seus anys d'aprenentatge i jo el practico només des de fa 3 anys, i en tinc 75, doncs soc un novell en el tema.

Perquè tornejo? Doncs per una curiosa anècdota que ja coneix la gent que es va atansar durant l'Exposició, preguntant-me per l'Ofici de Torner de Fusta: "*Jo no soc torner*" els deia, "*Soc delineant Mecànic, un ofici ja en extinció, doncs ara tot es fa amb l'Autocat*".

El motiu d'aquesta afició, es deu a una anècdota també força curiosa, vaig decidir canviar el tancat de casa meva i el ferrer em va preguntar que en volia fer dels ferros vells "*Els llancem ??*" va preguntar i jo sense dubtar-ho vaig contestar "*No, els guardaré i en faré un torn per tornejar fusta*", entenc que el ferrer no s'ho va creure i va contestar, "*Si tu et fas un torn jo et regalo el motor.*" Tal dit tal fet i així vaig disposar del torn (crec que el ferrer a l'actualitat no tornaria a fer cap més juguesca).

Actualment estic construint un altre Torn més versàtil, doncs malgrat la meva joventut, crec que encara en podré gaudir.

Antoni Palomé

Dites antigues i la construcció de saviesa

La lluna vella de gener representa el moment més oportú per tallar arbres. Un cop a terra la seva fusta no es corcarà i tindrà la màxima garantia de qualitat. Això ens ho ensenyava en Martí de can Pradell i ca l'Arbocer. El seu mestratge li sobreviu cada setmana als vídeos del Museu del Bosc i la Pagesia de Vallgorguina.

Eskurço a l'era de ca l'Arenes (Dosrius)
Autor: Jordi Brau Mendoza

Perquè germini en bona proporció i llevi al màxim, la mongeta tendra ha de ser sembrada per la lluna vella, si es fa abans del maig. Després, ja no és rellevant, la lluna. En Puigvert de la Vallalta ens ho digué quaranta anys

enrera.

La saviesa popular tramesa entre generacions, ha governat les rutines de la producció forestal i agrícola.

Però en nombroses ocasions, cal estar amatents a possibles confusions.

Si el cucut no canta per setmana santa, pot ser mort, però no pres a França. En tot cas, si algú l'ha fet captiu, ho hauria d'haver fet a l'Àfrica, d'on prové per setmana santa. Malgrat que en Segarra i altres intel·lectuals ho recollissin i ho proclamessin a cor que vols.

Si et pessiga un escurçó, no hi ha temps ni de l'extremunció! És ben perillosa, la seva mossegada, que injecta verí hemo tòxic, però rarament compromet la vida de persones adultes i sanes.

El pitjor escurçó és la noia de serp (també anomenada serp d'anoia o serp de vidre): pessiga pel davant (la boca) i pel darrere (punta de la cua). I ca! No té cap verí. No ho és pas d'escurçó. I no és ben bé serp: representa una baula evolutiva entre els llangardaixos (més primitius) i les serps (més modernes). Té alguns caràcters propis dels sauris: als ulls tenen parpelles que poden obrir i tancar (les serps no en tenen: d'aquí la seva mirada "fixa"); és capaç de regenerar la cua tallada (les serps mai!).

Quants dragons no hauran mort a cops d'escombra per la creença que es mengen la roba, quan les autores dels forats són les arnes! I on són aquestes quan cerquem el responsable? A la panxa del dragó, que per caçar-les volta per l'armari!

De tots els mestres, acadèmics o populars, hem de fer aprenentatge. Però sempre conreant l'esperit crític. Tinguem present el cas de la via romana de Parpers, que no

és romana. Un reguitzell d'il·lustres referents: Carreras Candi, Puig i Cadafalch, Esteve Albert i diverses generacions d'arqueòlegs romanistes del Museu de Mataró, entre d'altres, van argumentar vehementment durant més de 100 anys el caire romà de les estructures romanents de l'antiga via que a través del coll de Parpers comunicava Arentona amb la Roca. Pretesa traça de la via Sergia que fa 2.000 anys enllaçava Caldarium (Caldes de Montbui) amb Iluro (Mataró). Un geògraf mestre d'Argentona i un enginyer ho van qüestionar, amb argumentacions pròpies de l'enginyeria de camins i de la geografia històrica. Fa pocs anys, un relloger i vocacional documentalista, habitual de l'Arxiu de Santa Maria de Mataró, va localitzar els plànols constructius d'aquesta via, que demostraren que fou bastida al segle XIX. El coneixement es construeix amb els aprenentatges que ens proveeixen els antecessors; però sempre cal una mirada crítica per a endreçar-los de forma adient.

*Joan Manel Riera
Escola de Natura del Corredor*

Concert de Nadal

Organitzat per l'Associació Casal Caliu el Dolmen amb el suport de l'Ajuntament de Vallgorguina, el passat dissabte 10 de desembre a la Sala d'exposicions de Vallgorguina, la Coral Gòspel El Caliu Vallgorguina juntament amb corals d'altres localitats dins de l'agrupació "Connectats" van oferir un Concert de

Nadal. La sala es va omplir i els assistents van gaudir d'un espectacle musical de cançons i van invitar amb la cançó "Every Praise" que el públic s'aixequés i participes amb la Coral a ballar la coreografia. I, atesa la proximitat del Nadal no va faltar la interpretació de dues peces nadalenques

Un cop finalitzat, el seu director Ben Bensis va rebre un obsequi – una Ponsètia- com a reconeixement a la seva tasca com a director de "Connectats".

Francisco Torralba

Elisava, una misteriosa artista medieval

c. 1100 - c. 1122 // Brodadora

EN UN SEGLE EN QUÈ L'ÚNIC QUE LES DONES ESPERAVEN DEIXAR PER A LA POSTERITAT EREN ELS FILLS, ELLA CREIA EN LA BELLESA DEL QUE CREAVA I POTSER PER AIXÒ VA SER UNA DE LES POQUES DONES MEDIEVALS QUE VA SIGNAR LA SEVA OBRA

A l'edat mitjana la majoria de gent estava preocupada perquè la seva família arribés a l'endemà sana i estalvia; perquè les collites fossin bones; perquè, si topaven amb el senyor feudal, aquest no s'hagués llevat amb el peu esquerre; perquè quan arribés l'hora tinguessin una bona mort, i perquè a partir de llavors estiguessin acompanyats per àngels d'ales flonges en lloc de diables armats amb cullerots gegants per remenar les calderes infernals.

Una mestra del brodat

L'èxit social era aleshores una extravagància que pocs es plantejaven, i l'únic que aspiraven a deixar per a la posteritat era descendència i alguna propietat, si hi havia hagut sort. La paraula artista era un simple sinònim de treball artesanal, i a poca gent se li acudia signar les seves obres. Però hi va haver algunes excepcions.

'Me fecit'

A la col·lecció del Museu Tèxtil i de la Indumentària de Barcelona, que es pot veure al Museu del Disseny de la ciutat, hi ha el penó de Sant Ot [a la imatge, la representació de l'evangelista Marc]. La peça es va trobar el segle passat dins d'un reliquiari a la catedral de la Seu d'Urgell. Es va fer en el segle XII i és una de les mostres catalanes més importants de brodats de l'època. Ho és pel seu valor artístic i també perquè diu en lletres ben clares "Elisava me fecit". És a dir, que en va ser l'autora una dona que es deia Elisava. Amb aquestes paraules la brodadora va deixar la seva empremta per a la posteritat, per a la història, al costat de Maria, autora de l'estola de sant Narcís, i Ende, il·luminadora, dues de les poques dones medievals que també van decidir signar els seus treballs. Això sí, d'Elisava en sabem tan poca cosa que no se sap si es tractava d'una monja o d'una laica que treballava per al clergat d'Urgell.

Suposicions

Experts creuen que podria ser alhora l'artista i la mecenes de l'obra, o una dama propera a Llúcia de la Marca, mare d'Ot, bisbe d'Urgell. És difícil que esbrinem qui va ser realment. En aquella època, teixir, filar i brodar era una tasca quotidiana per a les dones, una feina necessària per al dia a dia. Però darrere d'aquell brodat delicat amb fil de seda, rogenic i daurat, amb un pantocràtor i tres figures femenines en actitud reverent, hi ha un talent excepcional. I una dona que es va rebel·lar contra l'anonimat.

Reproducció Elles-65 dones olvidades-Agnès Rotllier-Ed. Sapiens-Octubre 2017

CRÒNICA ESPORTIVA, per Lluís Reverter

F.C. VALLGORGUINA

<i>F.C. Vallgorguina Aleví Tercera Divisió Grup 30:</i>	<i>8 partits jugats, 6 punts i posició 13.</i>
<i>F.C. Vallgorguina Femení Amateur F7 Grup 6:</i>	<i>8 partits jugats, 12 punts i posició 5.</i>
<i>F.C. Vallgorguina Segona Divisió Femení Juvenil Grup 5:</i>	<i>8 partits jugats, 19 punts i posició 6.</i>

La competició continua, aquests són els 3 equips que participen en la temporada 2022-2023 a la Federació Catalana, ressaltem la gran temporada del Femení Juvenil, si continuen així poden quedar a dalt de la classificació.

Des de la redacció de "La Vall" desitgem Bones Festes!!!

TORNEIG DE LES JUVENILS DE VALLGORGUINA A MIJAS (MÁLAGA)

Foto: Instagram FC Femení Juvenil

Málaga a totes les nostres noies! Sou un orgull pel club, allà on aneu demostreu que sou unes autèntiques campiones. Menció especial i felicitacions a la nostra jugadora Martina, que ha guanyat el premi individual a la golejadora del torneig, ets una crac. Per acabar, també volem agrair al @candorf per la invitació, el tracte i l'atenció amb totes les nostres jugadores i tècnics. Ha estat un gran cap de setmana de futbol, aprenentatge i diversió

1,2,3... VALLGORGUINA!

NOTÍCIES, PATINS DE VALLGORGUINA

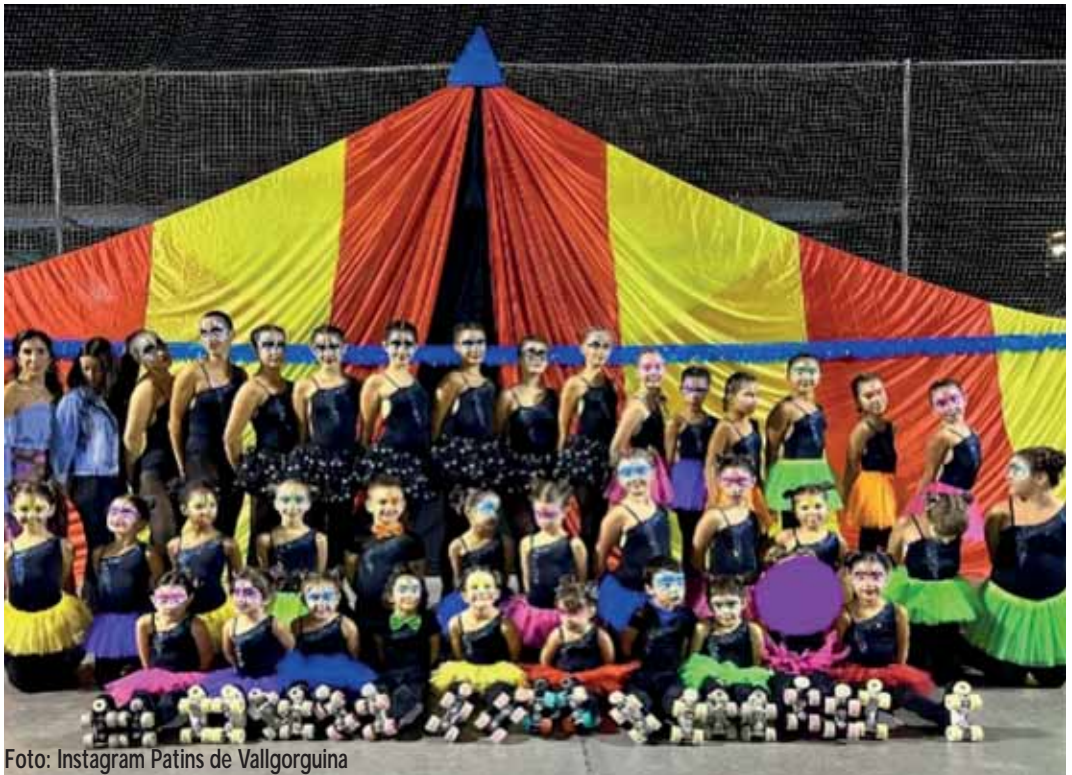

Foto: Instagram Patins de Vallgorguina

Patins Vallgorguina, el Circ del Sol,,,Festival 2022. Molt contents amb la feina feta,,,

Des de la redacció de "La Vall", Bones Festes;

Foto: Instagram Patins de Vallgorguina

Ja tenim aquí la nova equipació del club "Patins de Vallgorguina". Obsequi de l'Ajuntament. Moltíssimes gràcies

IMATGES ANTIGUES DE VALLGORGUINA

Postal panoràmica de Vallgorguina dels anys 70

GRUP **GAMMA**
J. Riera

Antiga Ctra. provincials, s/n
08460 Sta. Maria de Palautordera
Tel. 93 867 07 64 www.j-riera.com

J.B. JORDI BARRI PUIGVERT
CONSTRUCCIONS I REFORMES

C/ DEL SOL, 4
08471 VALLGORGUINA
Tel./Fax 93 867 91 93
Mòbil 670 24 37 48
j.barrir@terra.es

AUTO REPARACIÓ J. PUIGVERT

Ctra. Nova, 104
08471 Vallgorguina (Bcn)
Tel/Fax 93 867 92 36
arjpuigvert@gmail.com

www.jpuijvert.com

VIVERS SALICRÚ
Agricultura Biodinàmica
Verdures i Arbres Ornamentals

T. 671 033 213

www.viverssalicru.cat

certinorm

Professora loga

Angels Sánchez
618 649 182

Consultor d'empreses
Auditor ISO acreditat
Coach executiu i equip
Mindfulness

Joan Marfil
649 996 841

Per sucar-hi pa
MENJAR CASOLÀ PER EMPORTAR

Carretera Nova, 43
08471 Vallgorguina Tel. 677 57 99 40

PLANELLS
PINTURA DECORATIVA

Ctra. Nova, 55
08471 VALLGORGUINA (BCN) Tel. 93 867 94 50
Mòbil 687 541 300

Avda. Fortalesa, 14 • 17450 Hostalric
Tel. 872 99 38 95 • xavi@arealocal.es
www.arealocal.es

BigMat
Fradera

**Magatzem professional
per a la construcció**

C/ Ramon y Cajal, 1 • 08470 SANT CELONI (Barcelona)
Tel. 93 867 15 12 • Fax 93 867 53 18 • fradera@bigmat.es • www.fradera-bigmat.es.net

TALLER DE SERRALLERIA

VALLGORGUINA

S
C
P

tot en ferro!

PORTES - REIXES
BARANES - TANCATS, ETC...

Església, 22 - Tel. 93 867 93 13 - 08471 VALLGORGUINA

Casa de Colònies
Granja Escola
Turisme rural
Excursions

Can Clarens

www.canclarens.cat - tel. 938679195-600585990

Ctra. C-35 Km. 56,7 • 08470 Sant Celoni (BCN)
borrull@ferreteriaiborrull.com | T. 93 867 48 56
www.ferreteriaiborrull.com | F. 93 867 59 83

CAN MARTÍ

Allotjament Rural

Ctra. Nova, 67
08471 Vallgorguina (BCN)

600 685 547
@casacanmarti
canmarti67@gmail.com
www.canmarti.org

POL. IND. MOLÍ DE LES PLANES • 08470 SANT CELONI (BARCELONA) • TEL. 93 867 54 50

93 867 88 83

Ctra. C-61, Km. 11 • 08471 Vallgorguina

Sergi Vilar

Gestió Immobiliària
Compra - Venda - Lloguer

AGENT
ING
NACIONAL - NEDERLANDS

Ctra. Nova, 46. 08470.Vallgorguina
Tel-Fax: 93.867 93 46
Mòbil: 670 099 093

LLACETS

ESTANC

- VENDA DE PREMSA
- TABAC
- ARTICLES VARIS D'OFICINA
- ARTICLES DE REGAL.

Ctra. Nova, 47
08471 Vallgorguina
T. 93 867 92 57

ARA

finques i serveis s.l.

Balmes, 23
08470 Sant Celoni
T. 93 867 58 23

Goya, 18
08440 Cardedeu
T. 93 198 36 36

www.arafinques.com

tel. 938679318 - 600585990

www.mascotesbcn.com

Cal Gla

agrobotiga

alimentació saludable

Carrer de l'Església, 1
08471 Vallgorguina
Tel. 931 536 575

@calglavallgorguina
montnegreuiu@gmail.com
619 284 572 / 678 915 027

Cal Teresa

des de 1998

Botiga d'alimentació
amb servei a domicili
Comanda mínima: 30€

C/ Església, 7 • Tel. 93 867 92 43 • 08471 Vallgorguina (BCN)

Actuació Coral Gospel El Caliu amb "Connectats" a la Fira del Bosc i la Pagesia

